

Kollontái, A. (2016). *Mujer y lucha de clases*
Barcelona: El Viejo Topo, pàg. 151-177

LA PROSTITUCIÓ I COM COMBATRE-LA

DISCURS EN LA TERCERA CONFERÈNCIA DE DIRIGENTS DELS DEPARTAMENTS DE LA DONA DE TOT RÚSSIA

1

Camarades, la qüestió de la prostitució és un tema difícil i espinós al qual se li ha prestat molt poca atenció en la Rússia soviètica. Aquesta fosca herència del nostre passat capitalista continua enverinant l'ambient de la república dels treballadors i afecta la salut física i moral dels obrers de la Rússia soviètica. És cert que en tres anys de revolució la naturalesa de la prostitució ha variat una mica sota la pressió de les canviants condicions economicosocials. Però estem encara lluny de lliurar-nos d'aquest mal. La prostitució continua existint i amenaça el sentiment de solidaritat i companyonia entre els obrers i les obreres, els membres de la república dels treballadors. I aquest sentiment és el fonament, la base de la societat comunista que estem construint i fent realitat. És hora que afrontem aquest problema. És hora que reflexionem i atenguem els motius que donen lloc a la prostitució. És hora que trobem formes i mitjans per desfer-nos d'una vegada per totes d'aquest mal, per al qual no hi ha lloc en una república dels treballadors.

La nostra república dels treballadors, fins ara, no ha aprovat lleis adreçades a l'erradicació de la prostitució, i ni tan sols ha publicat una redacció prestigiosa i científica de la consideració que la prostitució és una cosa que perjudica el col·lectiu. Sabem que la prostitució és un mal, fins i tot reconeixem que, en aquest moment, en aquest període de transició tan complex, la prostitució ha esdevingut extremadament comuna. Però hem deixat de costat l'assumpte, ens hem quedat callats sobre aquest tema. En part per les actituds hipòcrites que hem heretat de la burgesia, i en part per la nostra pròpia reticència a considerar i posar-nos d'acord sobre el perjudici que causen l'increment i l'extensió massiva de la prostitució en el col·lectiu obrer. I la nostra desgana en la lluita contra la prostitució s'ha vist reflectida en la nostra legislació.

Fins ara no hem aprovat cap estatut que reconega la prostitució com un fenomen social perjudicial. Quan les velles lleis tsaristes van ser derogades pel Consell de Comissaris del Poble, es van suprimir tots els estatuts sobre la prostitució. Però no es van presentar noves mesures basades en els interessos del poble treballador. Per consegüent, la política de les autoritats soviètiques cap a les prostitutes i la prostitució s'ha caracteritzat per la seua diversitat i les seues contradiccions. En algunes àrees, la policia encara deté prostitutes igual que en els vells temps. En altres llocs, subsisteixen bordells molt obertament (la Comissió Interdepartamental per a la Lluita contra la Prostitució té dades sobre això). I hi ha altres llocs on les prostitutes són considerades criminals i són recluses en camps de treballs forçats. Les diferents actituds de les autoritats locals ressalten així l'absència d'un estatut reconegut ja redactat. La nostra actitud vaga cap a aquest complex fenomen social és la responsable d'algunes distorsions i desviacions dels principis subjacents a la nostra legislació i moral.

Per tant no sols hem d'encarar el problema de la prostitució sinó buscar una solució que estiga en la línia dels nostres principis fonamentals i el programa de transformació econòmica i social que segueix el partit dels comunistes. Sobretot, hem de definir clarament què és la prostitució. La prostitució és un fenomen que està estretament lligat a les rendes, i es desenvolupa i prospera en l'època dominada pel capital i la propietat privada. Les prostitutes, des del nostre punt de vista, són dones que venen el seu cos a canvi de benefici material —per menjar decent, roba i altres avantatges—; són prostitutes totes aquelles que eviten la necessitat de treballar i es lliuren a un home, ja siga per un temps o per a tota la vida.

La nostra república soviètica de treballadors ha heretat la prostitució del passat capitalista, en què només un petit nombre de dones treballaven directament en l'economia nacional i la majoria comptava amb la sustentació masculina de la família, amb el pare o el marit. La prostitució va sorgir amb els primers Estats com una ombra inevitable de la institució oficial del matrimoni, que estava concebut per a preservar els drets de la propietat privada i garantir l'herència de la propietat a través d'un llinatge d'hereus legítims. La institució del matrimoni va fer possible impedir que la riquesa acumulada fora escampada entre un gran nombre d'"hereus". Però hi ha una gran diferència entre la prostitució de Grècia i Roma i la prostitució que coneixem avui. En els temps antics, el nombre de prostitutes era petit, i no existia aquesta hipocresia, essència de la moral del món burgès, que força la societat burgesa a llevar-se el barret respectuosament davant la "legítima esposa" d'un magnat industrial (la qual, òbviament, s'ha venut a un marit al qual no estima) per a repudiar a una noia que ha estat forçada als carrers a causa de la pobresa, la indigència, la desocupació i altres situacions socials que es deriven de l'existència del capitalisme i la propietat privada. El món antic tenia la prostitució com a complement legal a les relacions exclusivament familiars. Aspàsia, l'amant de Pèricles, era respectada pels seus contemporanis molt més que les insulses dones de l'aparell de reproducció*.

En l'Edat Mitjana, moment en el qual predominava la producció artesanal, la prostitució era acceptada com una cosa natural i legítima. Les prostitutes tenien els seus propis gremis i participaven en festivals i activitats locals de la mateixa manera que els altres gremis. La prostituta assegurava que les filles dels respectables ciutadans romangueren castes i les seues dones fidels, ja que els homes solters podien, per una retribució, acudir a les membres del gremi per a obtenir consol. La prostitució es tornava, així, beneficiosa per als respectables propietaris i era obertament acceptada per ells.

Amb l'ascens del capitalisme, la situació canvia. En els segles XIX i XX la prostitució aconsegueix proporcions amenaçadores per primera vegada. La venda del treball de la dona, que està estretament i inseparablement connectada a la venda del cos femení, s'incrementa ininterrompudament, la qual cosa condueix a una situació en què la respectada esposa d'un obrer, i no sols l'abandonada i "deshonrada" noia, s'uneix a les files de les prostitutes: una mare pel bé dels seus fills, o una jove com Sonya Marmeladova pel bé de la seua família. Aquest és l'horror i la desesperança que resulta de l'explotació del treball pel capital. Quan els salaris d'una dona són insuficients per a mantenir-la viva, la venda de favors sembla una possible ocupació complementària. La moral hipòcrita de la societat burgesa fomenta la prostitució per l'estructura de la seua economia explotadora, mentre que al mateix temps cobreix amb menyspreu a qualsevol noia o dona que és forçada a prendre aquest camí.

---

* Aquí s'ha d'entendre aparell com a conjunt de persones (N. del T.).

L'ombra negra de la prostitució aguaita el matrimoni legal de la societat burgesa. La història mai abans ha presenciat un creixement de la prostitució com el que ha ocorregut en l'última part del segle XIX i el segle XX. A Berlín hi ha una prostituta per cada vint de les anomenades dones honestes. A París la proporció és d'una de cada divuit i a Londres d'una de cada nou. Existeixen diferents tipus de prostitució: existeix una prostitució oberta, que és legal i està subjecta a regulació, i està el tipus secret, "temporal". Totes les formes de prostitució floreixen com una flor verinosa en els fanguers de l'estil de vida burgès.

El món de la burgesia no perdona ni les nenes, força les jovenetes de nou i deu anys als sòrdids abusos d'ancians rics i depravats. Als països capitalistes hi ha bordells que s'especialitzen exclusivament en noies joveníssimes. En l'actual període de postguerra, totes les dones han d'afrontar la possibilitat de la desocupació. L'atur assota la dona en particular i causa un enorme increment de l'exèrcit de les "dones de carrer". Masses famolenques de dones a la recerca de compradors de "blanques" inunden de nit els carrers de Berlín, París i altres centres desenvolupats dels Estats capitalistes. El comerç amb els cossos de dones es desenvolupa molt a la llum del dia, la qual cosa no ha de sorprendre'ns si considerem que tota la vida burgesa està basada en la compra i la venda. Hi ha un element innegable de consideracions materials i econòmiques fins i tot en el més legal dels matrimonis. La prostitució és l'única sortida per a la dona que no pot mantenir-se permanentment. La prostitució sota el capitalisme dona l'oportunitat als homes de tenir relacions sexuals sense haver d'assumir la responsabilitat de mantenir les dones fins a la tomba.

Però si la prostitució té tant d'arrelament i està tan estesa, fins i tot a la mateixa Rússia, com hem de lluitar contra ella? Per a respondre a aquesta qüestió, primer hem d'analitzar amb més detall els factors que fan sorgir la prostitució. A la ciència burgesa i els seus acadèmics els encanta demostrar al món que la prostitució és un fenomen patològic, per exemple, que és el resultat de les anormalitats d'algunes dones. De la mateixa manera que algunes persones són criminals per naturalesa, algunes dones, s'hi argumenta, són prostitutes per naturalesa. Independentment d'on o com pogueren haver viscut aquestes dones, s'haurien dedicat a una vida de pecadores. Els marxistes i els acadèmics, metges i estadístics més conscients, han demostrat clarament la idea que la "disposició innata" és falsa. La prostitució és sobretot un fenomen social; està estretament connectat a la necessitada posició de la dona i la seua dependència econòmica respecte a l'home en el matrimoni i la família. Les arrels de la prostitució estan en l'economia. La dona, d'una banda, està en una posició econòmicament vulnerable, i, de l'altra, condicionada per segles d'educació per a esperar favors materials d'un home a canvi de favors sexuals —dins o fora del llgam del matrimoni. Aquesta és l'arrel del problema. Aquí està l'origen de la prostitució.

Si els acadèmics burgesos de l'escola Lombroso Tarnovsky tingueren raó de mantenir que les prostitutes neixen amb el segell de la corrupció i l'anormalitat sexual, com s'explicaria una cosa que és ben sabuda per tots: que en temps de crisi i desocupació el nombre de prostitutes s'incrementa immediatament? Com s'explicaria que els proveïdors de "mercaderia humana" que arribaven a la Rússia tsarista provinents d'altres països d'Europa occidental sempre trobaven una bona collita en zones on els cultius havien estat un fracàs i la població estava paint fam? Per què tantes de dones suposadament destinades per naturalesa a la ruïna només s'han donat a la prostitució en anys de fam i desocupació?

És també significatiu que als països capitalistes la prostitució recluta els seus empleats entre els sectors desposseïts de la població. Treball mal pagat, indigència, pobresa extrema i la necessitat de mantenir els germans i germanes més petits: aquests són els factors causants del major nombre de prostitutes. Si les teories burgeses sobre la disposició innata corrupta i criminal foren certes, llavors totes les classes de la població haurien de contribuir igualment a la prostitució. Hauria d'haver-hi la mateixa proporció de dones corruptes entre els rics i entre els pobres. Però les prostitutes professionals, dones que viuen dels seus propis cossos, són contractades en les classes pobres amb estranyes excepcions. La pobresa, la fam, la privació i les flagrants desigualtats socials, que són la base de l'ordre burgès, condueixen a aquestes dones a la prostitució.

O novament es pot assenyalar que les prostitutes, als països capitalistes, tenen en la seua majoria entre 13 i 20 anys, d'acord amb les estadístiques. Nenes i dones joves, en altres paraules. I la majoria estan soles i sense llar. Les nenes criades en ambients rics que tenen una magnífica família burgesa que les protegeix rares vegades cauen en la prostitució. Les excepcions són generalment víctimes de tràgiques circumstàncies. Comunament són víctimes de la “doble moral” hipòcrita. La família burgesa abandona la jove que ha “pecat” i ella —sola, sense manteniment i estigmatitzada pel menyspreu de la societat— veu en la prostitució l'única sortida.

Podem per tant enumerar com a factors causants de la prostitució: els salaris baixos, les desigualtats socials, la dependència econòmica de la dona respecte a l'home, i el mal costum pel qual les dones esperen ser mantingudes a canvi de favors sexuals en comptes de fer-ho a canvi del seu treball.

La revolució obrera a Rússia ha destrossat les bases del capitalisme i ha assestat un cop dur a l'antiga dependència de la dona respecte a l'home. Tots els ciutadans són iguals davant la comunitat del treball. Estan obligats a treballar pel bé comú i són aptes per al suport del col·lectiu quan el necessiten. Una dona es manté, no mitjançant el matrimoni, sinó pel paper que juga en la producció i per la contribució que realitza a la riquesa popular. Les relacions entre els sexes s'estan transformant. Però encara som presoners de les velles idees. A més, l'estructura econòmica està lluny d'estar completament organitzada d'una manera nova, i el comunisme queda encara molt lluny. En aquest període de transició és natural que la prostitució continue tenint un fort arrelament. Al cap i a la fi, encara que les causes principals de la prostitució —la propietat privada i la política d'enfortiment de la família— han estat eliminades, altres factors hi tenen pes. La indigència, l'abandó, les condicions insalubres als habitatges, la solitud i els baixos salaris per a la dona es mantenen en els nostres dies. El nostre aparell productiu segueix desplomat i continua la dislocació de l'economia nacional. Aquestes i altres condicions economicosocials porten a la dona a prostituir-se.

Lluitar contra la prostitució significa sobretot lluitar contra aquestes condicions —en altres paraules, significa donar suport a la política general del govern soviètic, que està dirigida a l'enfortiment de les bases del comunisme i l'organització de la producció.

Alguns podrien dir que no es necessita cap campanya especial, ja que la prostitució estarà fora de lloc una vegada que el poder dels obrers i les bases del comunisme estiguen enfortits. Aquest tipus d'argument no té en compte l'efecte nociu i divisor que té la prostitució en la construcció d'una nova societat comunista.

La consigna correcta va ser formulada en el I Congrés de la Dona Obrera i Pagesa de Tot Rússia: «Una dona de la república obrera soviètica és una ciutadana lliure amb iguals drets, i no pot ni ha de ser objecte de compra i venda». La consigna es va proclamar, però

no s'hi va fer res. Sobretot, la prostitució perjudica l'economia nacional i obstaculitza el desenvolupament de les forces productives. Sabem que només podem superar el caos i millorar la indústria si emprem els esforços i les energies dels obrers i si organitzem la força de treball disponible dels homes i les dones de la manera més racional possible. Avall el treball improductiu de les tasques domèstiques i de la cura dels nens! Obrir pas al treball que està organitzat i és productiu, i que serveix a la comunitat del treball. Aquestes són les consignes que ens han d'ocupar.

I què és, després de tot, la prostituta professional? És una persona l'energia de la qual no és usada per i pel col·lectiu; una persona que viu dels altres, que pren de les racions dels altres. Es pot permetre això en una república dels treballadors? No. No pot ser permès, perquè redueix les reserves d'energia i el nombre de mans laborioses que estan creant la riquesa nacional i el benestar general. Des del punt de vista de l'economia nacional la prostituta professional és una desertora del treball. Per aquesta raó hem d'oportunar-nos sense compassió a la prostitució. Pels interessos de l'economia hem de començar una lluita immediata per reduir el nombre de prostitutes i eliminar la prostitució en totes les seues formes.

És hora que entenguem que l'existència de la prostitució contradiu els principis bàsics d'una república de treballadors que lluita contra tota forma de salari immerescut. En els tres anys de revolució les nostres idees sobre aquest tema han canviat molt. Una nova filosofia, que té poc en comú amb les velles idees, està forjant-se. Fa tres anys consideràvem un comerciant una persona totalment respectable. Assegurant-nos que els seus comptes estaven en ordre i no enganyava ni estafava el seu client d'una forma massa clara, era recompensat amb el títol de "comerciant de primera", "estimat ciutadà", etc.

Des de la revolució les actituds cap al comerç i els comerciants han canviat radicalment. Ara anomenem el "comerciant honorat" un especulador, i en comptes de recompensar-lo amb títols honoraris el portem davant una comissió especial i el posem en un camp de treballs forçats. Per què fem això? Perquè sabem que solament podem construir una nova economia comunista si tots els ciutadans adults s'impliquen en el treball productiu. La persona que no treballa i que viu d'algú o d'un salari immerescut perjudica el col·lectiu i la república. Nosaltres, per tant, perseguim els especuladors, els comerciants i els acaparadors, ja que tots viuen de les rendes. Hem de lluitar contra la prostitució com una altra forma de deserció laboral.

Per tant, no condemnem la prostitució i lluitem contra ella com una categoria especial sinó com una mena de deserció laboral. Per a nosaltres, en la república dels treballadors, no és important si una dona es ven a un home o a molts, si és considerada com una prostituta professional que lloga els seus favors a uns clients o com a esposa que es ven al seu marit. Totes les dones que eviten el treball i no prenen part en la producció o en la cura dels nens s'exposen a la possibilitat que, igual que a les prostitutes, se les force a treballar. No podem diferenciar entre una prostituta i una esposa legítima mantinguda pel seu espòs, siga qui siga el seu marit —fins i tot si és un "comissari". El fracàs a l'hora de formar part del treball productiu és el fil comú que connecta tots els desertors del treball. El col·lectiu obrer condemna la prostituta, no perquè lliura el seu cos a molts homes, sinó perquè, igual que l'esposa legítima que es queda a casa, no fa cap treball útil per a la societat.

La segona raó per a organitzar una campanya deliberada i planificada contra la prostitució és la de salvaguardar la salut del poble. La Rússia soviètica no vol que la malaltia paralitzi i afeblisca els seus ciutadans i en redueisca la capacitat de treball. I la prostitució

estén malalties venèries. Per descomptat, no és l'únic mitjà pel qual la malaltia es transmet. L'amuntegament, l'absència d'hàbits d'higiene, la vaixela i les tovalloles comunes també hi contribueixen. A més, en aquesta època de normes morals canviants i particularment quan hi ha també un continu moviment de tropes d'un lloc a un altre, es registra un intens ascens en el nombre de casos de malalties venèries que han tingut lloc al marge de la prostitució comercial. La guerra civil, per exemple, està arrasant en les fèrtils regions del sud. Els cosacs van ser abatuts i han tornat amb els Blancs. Les dones es queden soles als llogarets. Tenen abundància de tot excepte de marits. Les tropes de l'Exèrcit Roig entren al llogaret. Són allotjats a les cases i s'hi queden diverses setmanes. Es desenvolupen relacions lliures entre els soldats i les dones. Aquestes relacions no tenen res a veure amb la prostitució: la dona va amb l'home voluntàriament perquè se sent atreta per ell, i no hi ha cap pensament d'obtenir guany material d'això. No és el soldat de l'Exèrcit Roig el que manté la dona, sinó més aviat el contrari. La dona cuida d'ell durant el temps en què les tropes s'allotgen al llogaret. Les tropes marxen, però deixen malalties venèries darrere. La infecció s'estén. Les malalties es desenvolupen, es multipliquen i amenacen a destrossar a les generacions més joves.

En una reunió conjunta del Departament de Protecció de la Maternitat i el Departament de la Dona, el professor Koltsov va parlar d'eugenèsia, la ciència de mantenir i millorar la salut de la humanitat. La prostitució està estretament relacionada amb aquest problema, ja que és una de les formes principals en què s'estenen les infeccions. Les tesis de la comissió interdepartamental sobre la lluita contra la prostitució assenyalen que és una tasca urgent el desenvolupament de mesures especials per a lluitar contra les malalties venèries. Per descomptat, s'han de fer passos per a tractar tot tipus de malalties, i no sols la prostitució en la forma que la hipòcrita societat burgesa ho fa. Però encara que les malalties s'estenguen fins a cert punt per les circumstàncies quotidianes, és essencial difondre una clara idea de quin és el paper que la prostitució juga aquí. L'organització correcta de l'educació sexual per als joves és especialment important. Hem d'armar els joves d'informació precisa que els permeta arribar a la vida amb els ulls oberts. No hem de quedar-nos més temps callats davant qüestions relacionades amb la vida sexual; hem de trencar la falsa i intolerant moral burgesa.

La prostitució no és compatible amb la república obrera soviètica per una tercera raó: no contribueix al desenvolupament i enfortiment, ni del caràcter de classe del proletariat ni de la seva nova moral.

Quin és l'atribut fonamental de la classe obrera? Quina és la seua arma moral més forta en aquesta lluita? La solidaritat i la companyonia és la base del comunisme. Fins que aquest sentit no es desenvolupa àmpliament entre els treballadors, la construcció d'una veritable societat comunista és inconcebible. Els comunistes políticament més conscients, en conseqüència, haurien de fomentar el desenvolupament de la solidaritat en tots els sentits i lluitar contra els que n'entorpeixen el desenvolupament —la prostitució destrueix la igualtat, la solidaritat i la companyonia de les dues meitats de la classe obrera. Un home que compra els favors d'una dona no la veu com una camarada o com una persona amb iguals drets. Veu la dona com a dependent d'ell mateix i com una criatura desigual de rang inferior que és inservible a l'Estat dels treballadors. El menyspreu que té per la prostituta, els favors de la qual ha comprat, afecta la seua actitud cap a totes les dones. El desenvolupament de la prostitució, lluny de permetre l'increment del sentiment de companyonia i de solidaritat, enforteix la desigualtat de les relacions entre sexes.

La prostitució és aliena i perjudicial per a la nova moral comunista que està en procés de formació. La tasca del partit en general i dels departaments de la dona en particular ha de ser llançar una àmplia i decidida campanya contra aquesta herència del passat. En la societat burgesa tots els intents de lluitar contra la prostitució eren una inútil despesa d'energia, ja que els dos factors que alimentaven el fenomen —la propietat privada i la dependència material, directa de la majoria de les dones respecte a l'home— hi estaven fermament establertes. En una república dels treballadors la situació ha canviat. La propietat privada s'ha abolit i tots els ciutadans de la república estan obligats a treballar. El matrimoni ha deixat de ser un mètode mitjançant el qual la dona podia trobar algú que la mantinga i així evitar la necessitat de treballar i de mantenir-se a si mateixa mitjançant el seu propi treball. Els grans factors socials que donaven peu a la prostitució han estat eliminats a la Rússia soviètica. Un nombre de factors secundaris econòmics i socials encara hi perviuen, que són més fàcils d'eliminar. Els departaments de la dona han d'abordar la lluita amb energia i trobaran un camp ampli per a l'activitat.

Per iniciativa del Departament Central, es va organitzar l'any passat una comissió interdepartamental dedicada a la lluita contra la prostitució. Per diverses raons, el treball de la comissió va ser descurat durant un temps, però des de la tardor d'aquest any hi ha hagut senyals de vida, i amb la cooperació del doctor Goldman i el Departament Central (de la Dona) s'ha planejat i organitzat treball. S'han implicat representants dels Consells de Comissaris del Poble de salut, treball, seguretat social i indústria, el Departament de la Dona i la Unió de la joventut comunista. La comissió ha imprès les tesis en el butlletí núm. 4, distribueix circulars a tots els departaments regionals de seguretat social que esbossen un pla per a establir comissions similars per tot el país, i ha començat a posar en marxa una sèrie de mesures concretes que abasten els factors que donen lloc a la prostitució.

La comissió interdepartamental considera necessari que els departaments de la dona prenguen part activa en aquesta tasca, ja que la prostitució afecta a dones desposseïdes de classe obrera. És el nostre treball, és el treball dels departaments de la dona organitzar una campanya de masses sobre la qüestió de la prostitució. Hem d'abordar aquest tema tenint en compte els interessos del col·lectiu obrer i assegurar que la revolució dins de la família es complete, i que les relacions entre els sexes se sustenten sobre una base més humana.

La comissió interdepartamental, com diuen les tesis clarament, opina que la lluita contra la prostitució està relacionada fonamentalment amb la realització de la nostra política soviètica en l'àrea de l'economia i la construcció general. La prostitució serà erradicada quan les bases del comunisme s'enfortisquen. Aquesta és la certesa que determina les nostres accions. Però també necessitem comprendre la importància de crear una moral comunista. Les dues tasques estan estretament connectades: la nova moral la crea una nova economia, però no construirem una nova economia comunista sense el suport d'una nova moral. La claredat i un pensament precís són essencials en aquest assumpte, i no hem de témer la veritat. Els comunistes han d'acceptar obertament que estan tenint lloc canvis sense precedent en la naturalesa de les relacions sexuals. Són els canvis en l'estructura econòmica i el nou paper que la dona juga en l'activitat productiva de l'Estat obrer els que han donat vida a aquesta revolució. En aquest difícil període de transició, en què s'està destruint el vell i el nou està en procés de crear-se, les relacions entre sexes a vegades es manifesten com a no compatibles amb els interessos del col·lectiu. Però hi ha també una cosa bona en la diversitat de relacions que es tenen.

El nostre partit i els departaments de la dona en particular han d'analitzar les diferents formes de relacions per a determinar quins són compatibles amb les tasques generals de la classe revolucionària i serveixen a l'enfortiment del col·lectiu i als seus interessos. Els comunistes han de rebutjar tot comportament que siga perjudicial per al col·lectiu. Així és com el Departament Central de la Dona ha entès les tasques de la comissió interdepartamental. No sols és necessari prendre mesures pràctiques per a lluitar contra la situació i les circumstàncies que nodreixen la prostitució i resoldre els problemes de l'habitatge i la solitud, etc.; sinó també ajudar la classe obrera a establir la seua moral al costat de la seua dictadura.

La comissió interdepartamental assenyala que a la Rússia soviètica la prostitució es practica (a) com una professió i (b) com un mitjà d'aconseguir ingressos complementaris. La primera forma de prostitució és menys comuna i a Petrograd, per exemple, el nombre de prostitutes no ha estat reduït significativament per les detencions dels professionals. El segon tipus de prostitució està estès als països capitalistes (a Petrograd, després de la revolució, d'un total de cinquanta mil prostitutes només sis o set mil estaven registrades), i continua sota diferents aparences en la nostra Rússia, les dones soviètiques intercanvien els seus favors per un parell de botes de taló alt; les dones treballadores i les mares de les famílies venen els seus favors per farina. Les dones pageses dormen amb els encarregats dels destacaments antiespeculadors amb l'esperança d'estalviar-se el seu menjar empaquetat, i les treballadores d'oficina dormen amb els seus caps a canvi de racions, sabates, etc., o bé amb l'esperança d'aconseguir un ascens.

Com podríem lluitar contra aquesta situació? La comissió interdepartamental va haver d'afrontar la important qüestió de si havia de fer-se o no de la prostitució un delictes. Molts dels representants de la comissió es van veure conduïts cap al punt de vista que la prostitució hauria de ser un delictes, i argumentaven que les prostitutes professionals són veritables desertores del treball. Si s'aprovaren aquestes lleis, les detencions i els camps forçats per a les prostitutes es convertirien en política oficial.

El Departament Central es va pronunciar ferm i absolutament en contra d'aquesta mesura, i va assenyalar que, si les prostitutes hagueren de ser arrestades sobre aquestes bases, també hauria s'haurien d'arrestar totes les esposes legítimes que són mantingudes pels seus marits i no contribueixen a la societat. La prostituta i la mestressa de casa són totes dues desertores del treball, i no es pot enviar a una a camps de treballs forçats sense enviar-hi l'altra. Aquesta va ser la posició que va prendre el Departament Central, i va ser secundada pel representant del Comissariat de Justícia. Si prenem la deserció laboral com a norma, no podem ajudar a sancionar totes les formes de deserció laboral. El matrimoni o l'existència de certes relacions entre els sexes no tenen importància ni juguen cap paper en la definició dels delictes en una república del treball.

En la societat burgesa, una dona està condemnada a la persecució no quan no fa cap treball en benefici de la comunitat ni perquè es ven per beneficis materials (dos terços de les dones en la societat burgesa es venen als seus legítims marits), sinó quan les seues relacions sexuals són informals i de curta durada. El matrimoni en la societat burgesa es caracteritza per la seua durada i per la naturalesa oficial del seu registre. L'herència de la propietat es conserva d'aquesta manera. Les relacions que tenen una naturalesa temporal i manquen de sanció oficial són considerades vergonyoses pels intolerants i hipòcrites defensors de la moral burgesa.

Podem nosaltres, que defensem els interessos dels obrers, definir les relacions temporals i no registrades com a delictives? Per descomptat que no. La llibertat en les relacions entre els sexes no contradiu la ideologia comunista. Els interessos del col·lectiu obrer no es veuen afectats per la naturalesa temporal o duradora d'una relació o perquè està fonamentada en l'amor, la passió o una atracció física passatgera.

Una relació és nociva i aliena al col·lectiu només si es dona el negoci material entre sexes, només quan els càlculs mundans són un substitut de l'atracció mútua. Si el negoci pren la forma de prostitució o d'una relació de matrimoni legal no és important. Aquestes relacions nocives no poden ser permeses, ja que amenacen la igualtat i la solidaritat. Per tant, hem de condemnar tota prostitució, i anar igualment lluny per explicar a aquestes esposes legítimes, que són "dones sustentades", el lamentable i intolerable paper que estan jugant en l'Estat obrer.

Pot la presència o una altra forma de negoci material ser emprat com a norma en la determinació de què és i què no és un delicte? Podem realment persuadir una parella perquè admeta si hi ha un element de càlcul en la seua relació o no? Funcionaria una llei com aquesta, especialment tenint en compte que ara mateix es produeix una gran varietat de relacions entre els obrers i que les idees sobre la moral sexual estan en constant canvi? On acaba la prostitució i on comença el matrimoni de conveniència? La comissió interdepartamental es va oposar al suggeriment que les prostitutes haurien de ser penades per prostituir-se, per exemple, per la compra i la venda. Es limiten a suggerir que tot convicte desertor del treball es dirigisca a la xarxa de seguretat social i d'allí a la secció del Comissariat encarregat de la utilització de la força de treball o als sanatoris i hospitals. La prostituta no n'és un cas especial; com ocorre amb altres categories de desertor, només és enviada a fer treballs forçats si evadeix el treball una vegada i una altra. Les prostitutes no són tractades d'una manera diferent dels altres desertors del treball. Aquest és un pas important i valent, digne de la primera república del treball del món.

La qüestió de la prostitució com a delicte es va tractar en la tesi núm. 15. El problema següent que havia de ser afrontat era el de decretar si la llei hauria de penar els clients de la prostitució. Hi havia alguns en la comissió que estaven a favor d'això, però van haver d'abandonar la idea, que no es derivava lògicament de les nostres premisses fonamentals. Com es defineix un client? És algú que compra els favors d'una dona? En aquest cas els marits de moltes esposes legítimes serien també culpables. Qui pot decidir qui és un client i qui no?

S'hi va suggerir que aquest problema s'estudiara més a fons abans de prendre una decisió, però el Departament Central i la majoria de la comissió estaven en contra d'això. Com a representant del Comissariat de Justícia, vaig admetre que, si no era possible definir amb precisió quan s'havia comès un delicte, aleshores la idea de penar els clients era insostenible. La posició del Departament Central va ser adoptada una vegada més.

Però mentre la comissió acceptava que els clients no podien ser penats per la llei, es va expressar per la condemna moral d'aquells que freqüentaven prostitutes o que d'alguna forma feien negoci de la prostitució. De fet, les tesis de la comissió assenyalen que els intermediaris que treuen profit de la prostitució poden ser processats com a persones que guanyen diners d'una altra forma que no és la de la seua pròpia força de treball. Les propostes legislatives per a això han estat redactades per la comissió interdepartamental i exposades al Consell de Comissaris del Poble. Entraran en vigor pròximament.

Em falta indicar les mesures purament pràctiques que poden ajudar a reduir la prostitució, i en la implementació de les quals el departament de la dona pot jugar un paper

actiu. No hi ha dubte que els salaris baixos i insuficients que les dones reben continuen funcionant com un dels factors reals que empenyen la dona a la prostitució. Segons la llei, els salaris dels treballadors i les treballadores són iguals, però en la pràctica la majoria de les dones són contractades en treballs no qualificats. El problema de millorar les seues habilitats mitjançant el desenvolupament d'una xarxa de cursos especials ha de ser tractat. La tasca del departament de la dona ha de ser influir en les autoritats de l'educació perquè redoblen la provisió de formació vocacional per a la dona treballadora.

L'endarreriment polític de la dona i la seua falta de consciència social és una segona causa de la prostitució. El departament de la dona hauria d'incrementar el seu treball entre la dona proletària. La millor manera de lluitar contra la prostitució és elevar la consciència política de les àmplies masses femenines i involucrar-les en la lluita revolucionària per a construir el comunisme.

El fet que la situació de l'habitatge no s'haja resolt encara també fomenta la prostitució. El departament de la dona i la comissió per a la lluita contra la prostitució poden i han de tenir alguna cosa a dir sobre la solució d'aquest problema. La comissió interdepartamental està tirant endavant un projecte sobre la provisió de comunes de barri per als joves treballadors i sobre l'establiment de cases que proveiran acomodament a les dones quan acaben d'arribar a qualsevol lloc. No obstant això, fins que el departament de la dona i els *konsomoles* de les províncies mostren una mica d'iniciativa i es moguen en aquest sentit, totes les directrius de la comissió quedaran com a boniques i benèvols resolucions —però es quedaran en el paper. I hi ha molt que podem i hem de fer. Els departaments locals de la dona han de treballar conjuntament amb les comissions d'educació per a plantejar la qüestió de la correcta organització de l'educació sexual als col·legis. També podrien mantenir una sèrie de debats i lectures sobre el matrimoni, la família i la història de les relacions entre sexes, i remarcar la dependència d'aquest fenomen i de la moral sexual mateixa respecte als factors econòmics.

És hora que esclarem la qüestió de les relacions sexuals. És hora que ens aproximem a aquesta qüestió amb un esperit de crítica implacable i científica. Ja he dit que la comissió interdepartamental ha acceptat que les prostitutes professionals han de ser tractades de la mateixa forma que els desertors laborals. D'aquí, per tant, es dedueix que la dona que tinga un treball però que estiga practicant la prostitució com a font d'ingressos secundària no pot ser perseguida. Però això no vol dir que no llitem contra la prostitució. Som conscients que, com he assenyalat anteriorment en més d'una ocasió, la prostitució perjudica el col·lectiu obrer, afecta negativament la psicologia dels homes i les dones i distorsiona els sentiments d'igualtat i solidaritat. La nostra tasca és reeducar el col·lectiu obrer i harmonitzar-ne la psicologia amb les tasques econòmiques de la classe obrera. Hem de rebutjar inflexiblement les velles idees i actituds a les quals ens aferrem a través dels costums. L'economia va per davant, ha avantatjat la ideologia. La vella estructura econòmica s'està desintegrant i amb ella el vell tipus de matrimoni, però ens aferrem als estils de vida burgesos. Estem disposats a rebutjar tots els aspectes del vell sistema i donar la benvinguda a la revolució en totes les esferes de la vida, només que... no toques la família, no tractes de canviar la família! Fins i tot els comunistes políticament més conscients tenen por de contemplar honradament la veritat, deixen de costat l'evidència que demostra sense cap dubte que els lligams de la vella família s'estan afeblint i que les noves formes de l'economia dicten noves formes de relacions entre sexes. El poder soviètic reconeix que la dona té un paper per jugar en l'economia nacional i l'ha situada en una posició igual a la de l'home en aquest sentit, però en la vida diària encara hem de suportar les

“velles formes” i estem disposats a acceptar com a normals matrimonis que es basen en la dependència material de la dona respecte a l'home. En la nostra lluita contra la prostitució hem d'aclarir la nostra actitud cap a les relacions conjugals que es basen en els propis principis de “compra i venda”. Hem d'aprendre a ser inflexibles en aquest tema; no hem de desviar-nos del nostre propòsit per demandes sentimentals com ara “mitjançant la teua crítica i el teu sermoneig científic violes els sagrats llaços familiars”. Hem de deixar ben clar que la vella forma de família ha estat superada. La societat comunista no la necessita. El món burgès va donar la seua benedicció a l'exclusivitat i a l'aïllament de la parella matrimonial respecte del col·lectiu; en la societat burgesa, atomitzada i individualista, la família era l'única protecció de la tempesta de la vida, un port tranquil en una mar d'hostilitat i competència. La família era un col·lectiu independent i tancat. En la societat comunista això no ha d'existir-hi. La societat comunista pressuposa un sentit tan fort del col·lectiu que s'exclou qualsevol possibilitat d'existència del grup familiar aïllat i introspectiu. En el present es pot observar que els lligams de parentiu, família i fins i tot de vida matrimonial es van afeblint. Nous lligams s'estan forjant entre els treballadors i la companyonia, els interessos comuns, la responsabilitat col·lectiva i la fe en el col·lectiu s'estan assentant com els més alts principis morals.

No em faré càrrec de predir la forma de matrimoni o de relacions entre sexes que s'assumiran en el futur. Però d'una cosa no hi ha dubte: el comunisme estarà absent de tota dependència de la dona respecte a l'home i de tots els elements de càlculs materials que es troben en el matrimoni contemporani. Les relacions sexuals estaran basades en un instint saludable de reproducció provocat pel desenfrenament de l'amor jove, per una fervent passió, per una fegonada d'atracció física o per una afectuosa llum d'harmonia intel·lectual i emocional. Aquestes relacions sexuals no tenen res en comú amb la prostitució. La prostitució és espantosa perquè és un acte de violència de la dona sobre si mateixa en nom del benefici material. La prostitució és un acte brutal de càlcul material que no deixa lloc per a l'amor i la passió. On comença la passió i l'atracció, acaba la prostitució. Sota el comunisme, la prostitució i la família contemporània desapareixeran. Es desenvoluparan les relacions sexuals saludables, alegres i lliures. Una nova generació sorgirà, independent i valenta i amb un fort sentit del col·lectiu: una generació que situa el bé del col·lectiu per sobre de tot.

Camarades! Estem establint les bases per a aquest futur comunista. És a les nostres mans accelerar l'arribada d'aquest futur. Hem d'enfortir el sentit de solidaritat en el si de la classe obrera. Hem de fomentar aquest sentit de companyonia. La prostitució obstaculitza el desenvolupament de la solidaritat, i per tant hem d'apel·lar als departaments de la dona perquè comencen una campanya immediata per a erradicar aquest mal.

Camarades! La nostra tasca és tallar les arrels que donen vida a la prostitució. La nostra tasca és lliurar una lluita sense treva contra tots els romanents d'individualisme i de l'antic tipus de matrimoni. La nostra tasca és revolucionar les actituds en l'esfera de les relacions sexuals, harmonitzar-les amb l'interès del col·lectiu obrer. Quan el col·lectiu comunista haj eliminat les formes contemporànies de matrimoni i de família, el problema de la prostitució deixarà d'existir.

Posem-nos a la feina, camarades. La nova família està ja en procés de creació i la gran família del triomfant proletariat mundial s'està desenvolupant i fent-se més forta.